

Posudek na diplomovou práci Víta Lederera Europeizace soukromého práva

Autor zvolil jako téma diplomové práce aktuální a obtížnou problematiku pronikání vlivu evropské legislativy resp. evropských harmonizačních tendencí na soukromé právo. Nepostupuje přitom zjednodušeně; argument, který je často uváděn na podporu europeizace, tj. že různorodost právních řádů je překážkou volného obchodu sice zmiňuje, ale nepovažuje jej za jediný. Správně se zabývá i otázkou vznášenou mnohými odpůrci jednotného evropského soukromého práva, která pátrá po právním důvodu opravňujícím evropské instituce usilovat o sjednocení různých právních řádů, když naopak patří k základním devizám Evropské unie její rozmanitost.

Autor respektuje pozitivní výsledky, kterých bylo již na poli harmonizace dosaženo, zejména v oblasti ochrany spotřebitele, současně je však skeptický pokud jde o sblížení národních právních řádů v oblasti práva věcného, rodinného a dědického, kde jsou podle jeho názoru silné národní a historické tradice. S tím lze nepochybně souhlasit, nicméně nelze přehlédnout, že společenská situace, zejména mobilita osob v rámci EU, uzavírání manželství s osobami s jiným státním občanstvím, vlastnictví nemovitostí v jiných než domovských státech, úprava dědického nástupnictví je zvláště v těchto případech velmi obtížně předvídatelná.

Proto i na tomto poli lze zaznamenat dílčí pokrok vedoucí k stanovení jednotných pravidel (srov. např. Nařízení Řím III, IV, V.).

Jiný možný (i když zřejmě nežádoucí) postup ukazuje např. dvoustranná úmluva mezi Francií a Spolkovou republikou Německo, která právní problémy vyskytující se ve vzájemných majetkových vztazích ve smíšených manželství vyřešila separátně a nezávisle na jednotném evropském řešení, které pokládá za příliš vzdálené.

Autor se zaměřil v práci především na dvě oblasti, které jsou v rámci Evropy nejvíce rozpracovány, a to na evropské právo smluvní a evropské právo deliktů. Fundovaně se rozepisuje o genezi, průběhu zpracování a konečném výsledku PECL, Společného referenčního rámce, PETL, PEL aj.). Kromě toho správně zdůrazňuje přínos Úmluvy OSN o mezinárodní koupi zboží, stejně tak jako zásad UNIDROIT.

Bezvadně zná literaturu, a to převážně zahraniční, s kterou pracuje lege artis. Způsob zpracování zvoleného tématu jak po obsahové, tak i formální stránce zasluhuje absolutorium.

K práci mám tyto drobné poznámky:

V poznámce č. 49 na s. 25 autor cituje Ole Landa, který s cílem nalézt společné jádro právních problémů, upozorňuje, že „v řadě případů národní soudy používají rozdílné právní postupy a odlišná právní pravidla, vzdor tomu při řešení mnoha otázek existuje určitý soulad“. To je nepochybně správný závěr, který lze doplnit o jisté zobecnění, a to že i tam, kde státy respektují stejný hodnotový systém, existuje stále řada odlišných právních úprav.

V části práce 2.6.3. „Potřeba jednotného právního myšlení“ autor uvádí, že „v případě kontinentálního práva a anglického common law jsou rozdíly považovány za nepřekonatelné.“

Autora upozorňuji, že zcela jinak se ke vztahu kontinentálního a anglického práva vyjádřil jeden z hlavních architektů evropského občanského zákoníku Christian von Bar, který v Praze prohlásil, že za největší problém současné harmonizace považuje nikoli rozdíly mezi právem kontinentálním a právem anglickým, nýbrž rozdíly mezi právem německým a

francouzským: „Nikde není většího protikladu než mezi francouzským a německým právem“.¹

V Praze dne 21.1.2013

Předběžná klasifikace : výborně

Prof.JUDr. Jan Dvořák, CSc.

---

¹ Christian von Bar in Sborník statí z diskusních fór o rekonstrukci občanského práva (Švestka, Dvořák, Tichý (eds), ASPI Wolters Kluwer 2006, s.39.